

BESPREKINGEN

VĀGBHATA'S ASTĀNGAHRDAYASAMHITA, *Ein altindisches Lehrbuch der Heilkunde*. Aus dem Sanskrit ins Deutsche übertragen von LUISE HILGENBERG und W. KIRFEL. E. J. BRILL, Leiden, 1941. Prijs: f 55.—

Met de afleveringen 11 en 12 is dit standaardwerk voltooid. De namen der vertalers staan er ons borg voor, dat aan alle eischen, die aan zoo'n werk te stellen zijn, is voldaan. In deze afleveringen wordt het laatste gedeelte der therapie en der cosmetiek behandeld. Uit den aard der zaak kunnen wij hier niet nader op ingaan. Uitvoerige naam- en zaakregisters maken het gebruik er van gemakkelijk. Werken op dit gebied verschijnen slechts zelden en voldoen dus aan een groote behoefte.

F. M. G. DE FEYFER

J. A. BIERENS DE HAAN, *De Geschiedenis van een verdwenen Haarlemsch Museum van Natuurlijke Historie*. (1759—1866). Erven F. BOHN. Haarlem 1941. Prijs: f 1.53

Dit boekje beschrijft de lotgevallen van het eertijds vermaarde Naturaliën-kabinet van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. Oprechte Haarlemmers zullen er vele vertrouwde namen en zaken in aantreffen. Doch ook zal een ieder, die belang stelt in de geschiedenis der wetenschappen wel iets van zijn gading vinden. Het geheele opstel kenmerkt den nauwkeurigen onderzoeker; uiterst zorgvuldige waarheidszin verleidt den schrijver hier en daar tot de vermelding van daden van koopmanschap die weinig lezers zullen boeien. Storend zijn deze archivalische spitsvondigheden echter niet.

Het onderwerp brengt ons in aanraking met de merkwaardige neiging van den mensch tot het verzamelen van voorwerpen. Deze drang doet zich voor als een natuurdrijf. Of is deze behoefte wellicht de primitieve zin voor wetenschap? De verzamelwoede was dikwijls slechts gericht op het wonderbaarlijke; geniale geesten speurden daarentegen naar natuurlijke orde in de veelheid. Zoo schikte eens onze SWAMMERDAM het rariteiten-kabinet van zijn vader. Het behoeft niet te verwonderen dat het Haarlemsche kabinet zijn bloeitijd onder leiding van VAN MARUM beleefde. Terecht siert diens portret, reproductie van het voortreffelijke schilderij van HODGES, het titelblad.

H. VEEN

GENEESKUNDIGE ARCHIVALIA

EEN DOMINEE BESCHULDIGD VAN KWAKZALVERIJ

Gemeente-Archief te Rotterdam

Protocol Notaris JACOB CORNELISZ. V. D. SWAN. 185/301

Op huyden den 18en Januario anno 1633 compareerden voor mij, enz.: Mr. HENRICK BENS, chirurgijn, out ontrent 46 jaeren, ende JOHANNES VAN VUCHT, out ontrent 30 jaren, beijde borgers ende poorters der Stadt Rotterdam. Dewelcke ter requisitie van Dominus ALUTARIUS, dienaer des H. Evangelii binnen Gorcum, hebben naer hare oprechte wetenschap ende waerheijt verclaert ende geattesteert, sulcx zij doen mits desen, hoe waer is, datse beijde ontrent 8 ofte 9 weecken geleden, weijnich min ofte meer, sonder in den juijsten tijt begrepen te willen wesen, tsamen sijn comen reijsen uut den Hage naer Delft, comende alsdoen mede bij haer in de schuijt eenen doctor in de medecijne, genaemt